

10. SEP. 1958

CENA 40 DIN

Poština plačana v gotovini

URADNI LIST

LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Leto XV

V LJUBLJANI, dne 4. septembra 1958

Številka 30

VSEBINA:

160. Poročilo o izidu nadomestnih volitev za Republiški zbor
Ljudske skupščine LRS v 113. volilnem okraju.
161. Dogovor o najvišji odkupni ceni za jabolka za industrijsko predelavo.

Odloki ljudskih odborov:

60. Odlok o družbenem planu okraja Novo mesto za leto 1958.

160.

POROČILO

o izidu nadomestnih volitev za Republiški zbor
Ljudske skupščine LRS v 113. volilnem okraju

Republiška volilna komisija daje po 134. členu zakona o pravicah in dolžnostih ter o volitvah in odpoklicu republiških ljudskih poslancev v Ljudski republiki Sloveniji (Uradni list LRS, št. 45-188/57) tole

poročilo:

Za nadomestne volitve ljudskega poslanca Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS, ki so bile dne 31. avgusta 1958 v 113. volilnem okraju, je bila potrjena kandidatura zborov volivcev za kandidata Valfana (Jožeta) dr. Jožeta iz Beograda.

Republiška volilna komisija je na podlagi spisov, ki jih je po opravljenih nadomestnih volitvah prevzela od Okrajne volilne komisije Novo mesto, preizkusila zakonitost volitev. Ugotovila je, da so postopek za določitev kandidatov in volitve izvršili v skladu z zakonitimi predpisi in da ni bilo nepravilnosti takega značaja, da bi lahko bistveno vplivale na kandidaturo oziroma na ugotovitev volilnega izida.

Po ugotovitvi volilnega izida pristojne Okrajne volilne komisije je bilo v 113. volilnem okraju vpisanih v volilnih imenikih 7.049 volivcev; za kandidata Valfana dr. Jožeta je bilo oddanih 6.239 glasov; neveljavnih glasovnic je bilo 165; glasovalo ni 645 volivcev.

Na podlagi tega je Okrajna volilna komisija Novo mesto ugotovila, da je za ljudskega poslanca v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS v 113. volilnem okraju izvoljen na nadomestnih volitvah Valfan (Jožeta) dr. Jože iz Beograda.

St. 46/3-58

Ljubljana, dne 2. septembra 1958.

Republiška volilna komisija LRS

Tajnik:

Predsednik:

Dr. Josip Globevnik l. r. Vlado Krivic l. r.

161.

Na podlagi 75.j člena uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Uradni list FLRJ, št. 37/55, 1/57, 24/57, 31/57, 54/57, 12/58 in 16/58) so sklenili zastopniki Glavne združne zveze Slovenije, Združne poslovne zveze Slovenije, Gospodarske poslovne zveze Kranj, Ljubljana, Novo mesto, Sempeter pri Gorici in Tolmin, Združne poslovne zveze Celje, Koper, Postojna in Ptuj, Kmetijske proizvajalne poslovne zveze Brežice, Gornja Radgona, Kranj, Lenart v Slovenskih goricah, Lendava, Ljutomer, Maribor, Ormož, Ptuj in Zalec, Gozdarsko-kmetijske poslovne zveze Dravograd, Idrija, Kočevje, Litija in Mozirje ter ob navzočnosti predstavnika Državnega sekretariata za blagovni promet LRS, Sekretariata Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo in Trgovinske zbornice LRS

DOGOVOR

o najvišji odkupni ceni za jabolka za industrijsko predelavo

I. Pooblaščen zastopniki Glavne združne zveze Slovenije, Združne poslovne zveze Slovenije, Gospodarske poslovne zveze Kranj, Ljubljana, Novo mesto, Sempeter pri Gorici in Tolmin, Združne poslovne zveze Celje, Koper, Postojna in Ptuj, Kmetijske proizvajalne poslovne zveze Brežice, Gornja Radgona, Kranj, Lenart v Slovenskih goricah, Lendava, Ljutomer, Maribor, Ormož, Ptuj in Zalec, Gozdarsko-kmetijske poslovne zveze Dravograd, Idrija, Kočevje, Litija in Mozirje, predstavnik Državnega sekretariata za blagovni promet LRS, Sekretariata Izvršnega sveta LRS za kmetijstvo in gozdarstvo in Trgovinske zbornice LRS so se dogovorili na sestanku, ki je bil 18. avgusta 1958 pri Glavni združni zvezi Slovenije v Ljubljani, da se jabolka za industrijsko predelavo lahko kupujejo od individualnih proizvajalcev po najvišji ceni 6 din za 1 kg fco zadruga oziroma odkupna postaja.

II. Ta dogovor je obvezen za vse organizacije iz prvega in drugega odstavka 72. člena uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah.

III. Ta dogovor velja od dneva objave v »Uradnem listu LRS«.

St. 22/231 SJ/TB

Ljubljana, dne 25. avgusta 1958.

Predsednik upravnega odbora
Glavne združne zveze Slovenije:
Jože Ingolič l. r.

Odloki ljudskih odborov

60.

Na podlagi 16. in 64. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52) in 3. točke 26. člena statuta okraja Novo mesto (Uradni vestnik okraja Novo mesto, št. 42-4/57) je okrajni ljudski odbor Novo mesto na seji okrajnega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 12. aprila 1958 izdal

ODLOK

o družbenem planu okraja Novo mesto za leto 1958

Prvi del

OSNOVNE NALOGE IN SMERNICE GOSPODARSKEGA RAZVOJA V LETU 1958

Osnovne naloge za leto 1958 izhajajo iz perspektivnih smotrov gospodarskega razvoja okraja. Le-ti slonijo na doseženih rezultatih zadnjih let, zlasti pa na predvideni gospodarski politiki v razdobju od leta 1957 do 1961.

Na tej podlagi se postavljajo za leto 1958 predvsem te naloge:

1. Proizvodnja se bo še nadalje povečala in s tem v zvezi se bo povečal narodni dohodek za 26 % v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 1957.

2. Zvezni in republiški družbeni plan predvidevata občutno znižanje primanjkljaja v plačilni bilanci. V letu 1957 je bil sicer dosežen znaten vzpon v izvozu, vendar je treba vzpon krepiti tudi v letu 1958. V tem letu imamo vse možnosti, da uveljavimo naše izdelke na zunanem tržišču. Zato predvidevamo izvoz pri podjetjih Novoles, Novoteks, Beti, Belt, tovarna šivalnih strojev Mirna, tovarna perila Novo mesto ter tovarna obutve Novo mesto, vendar tako, da ne bo s tem prizadeto notranje tržišče. Uveljaviti je treba možnosti kooperacije za izvoz.

3. Kot je ena izmed osnovnih nalog ekonomske politike FLRJ povečanje osebne porabe in življenjskega standarda, tako tudi okrajni družbeni plan predvideva, da bo mogoče osebno porabo povečati le s povečanjem produktivnosti. V zvezi s tem bodo morale naše gospodarske organizacije urediti ustrezno notranjo razdelitev ustvarjenega dohodka, urediti analitično oceno delovnih mest, tarifne pravilnike, norme in premijske sisteme. Vse to pa mora sloneti na dejanskih uspehih posameznikov. Pri delitvi ustvarjenega dohodka naj se gospodarske organizacije medsebojno povezujejo, in sicer za zidavo stanovanj, komunalna dela in storitve.

4. Z medsebojnim povezovanjem sredstev naših gospodarskih organizacij bo mogoče razširiti dosedanje manjše obrate gospodarskega pomena ali pa zgraditi nove.

5. Občinski ljudski odbori naj v letu 1958 začne urejevati trgovsko in gostinsko-turistično omrežje ter obrtne storitvene delavnice.

6. V zvezi z osnovnimi nalogami zveznega družbenega plana za leto 1958 in tudi republiškega, predvideva tudi okrajni družbeni plan, da bo višina izdatkov za splošne družbene potrebe ostala na ravni preteklega leta. Okrajni in občinski odbori morajo pri politiki izdatkov za splošne družbene potrebe le-te spravljati v sklad z naraščajočim narodnim dohodkom in te izdatke povečevati v nekem gospodarskem razmerju. Dosedanja praksa kaže nasprotno. Izdatki za splošne družbene potrebe so se povečevali brez ekonomske povezave s povečanjem dohodkov. Ker je težišče perspektivnega razvoja v zvišanju življenjskega standarda in v zvezi s tem v graditvi objektov družbenega standarda, bodo morali občinski ljudski odbori zagotoviti čimveč sredstev za razvoj družbenega standarda. To pa narekuje varčevanje izdatkov na vseh drugih področjih. OLO kot nadzorni organ občinskih ljudskih odborov mora paziti, da bodo Ob LO to politiko tudi v svojih družbenih planih in razdelitvi sredstev upoštevali.

7. Politika skladov si mora v letu 1958 zaradi minimalnih sredstev in velikih potreb predvsem prizadevati, da se z udeležbo na natečajih, tako v zveznih kot republiških, krepijo. Sredstva naših skladov se morajo uporabljati le za soudeležbo in pologe.

1. poglavje

Skupni družbeni proizvod in narodni dohodek

Če primerjamo doseženi družbeni proizvod in narodni dohodek zadnjih treh let s predvidenim planom za leto 1958, dobimo tole sliko, izkazano v indeksi:

	1955	1956	1957	1958	1958 1956	1958 1957
Družbeni proizvod	100	115	123	145	136	125
Narodni dohodek	100	114	121	145	139	126

Iz te razpredelnice vidimo, da se bo dvignil družbeni proizvod v letu 1958 za 23 % v primerjavi s ocenjeno lansko realizacijo, narodni dohodek pa se poveča za 26 %. Ta dvig je razmeroma velik, saj dosežemo letos na enega prebivalca 93.913 din družbenega proizvoda ali za 23 % več kot lani.

Pregled gibanja družbenega proizvoda v planskem letu ob primerjavi z doseženimi uspehi v zadnjih letih, nam da tole sliko:

Panoga gošpodarstva	1956	1957	1958	Indeksi		
				<u>1957</u> 1956	<u>1958</u> 1956	<u>1958</u> 1957
Industrija	1,624.001	1,821.355	2,664.753	111	163	146
Kmetijstvo	3,133.683	3,447.052	3,860.699	110	123	112
Gozdarstvo	236.007	221.223	259.712	94	110	117
Gradbeništvo	284.799	394.000	609.262	138	214	155
Promet	224.699	240.000	251.980	107	112	105
Trgovina	187.700	214.693	237.559	114	127	110
Gostinstvo	76.216	76.362	83.107	100	109	109
Obrt	357.447	345.069	406.415	97	114	118
Komunalna delavnost	18.752	29.645	40.671	158	217	137
Podj. za intel. storitve	16.522	14.900	14.900	90	90	100
Kmetijske zadruga	257.387	269.204	273.179	105	106	101
S k u p a j	6,417.213	7,073.501	8,733.987	112	136	123

Kot je razvidno iz tabele, predvidevamo povečanje družbenega proizvoda v vseh gospodarskih panogah. Zlasti veliko povečanje predvidevamo v industriji, to je posledica vpeljave novih izdelkov v proizvodnji, razširitve kapacitet v nekaterih podjetjih, povečanje storilnosti ter zmanjšanja rezerv v podjetjih; temu bo v veliki meri pripomogel novi plačilni režim v gospodarskih organizacijah. Največje povečanje pričakujemo v gradbeništvu, ker bo naše največje gradbeno podjetje »Pionir« vložilo velik del svojih kapacitet v graditev objektov na avtomobilski cesti Ljubljana—Zagreb in povečalo svojo delavnost za celih 60 %. Večje povečanje predvidevamo tudi v komunalni delavnosti kot posledico večje skrbi občinskih ljudskih odborov za komunalno urejevanje svojih področij.

2. poglavje

Industrija

Za leto 1958 predvidevamo dvig industrijske proizvodnje za 46 % proti realizaciji v letu 1957 ob povečanju materialne proizvodnje in storilnosti, uvedbe novih kapacitet in izdelkov, zadostne dobave pogojske energije in surovin itd., skratka ob normalnem nemotenem poteku celotne industrijske proizvodnje.

Primerjavo predvidenega družbenega proizvoda po posameznih strokah industrije v letošnjem letu proti rezultatom v preteklih letih kaže razpredelnica, in sicer izraženo v indeksih:

	<u>1958</u> 1956	<u>1958</u> 1957
111 Proizvodnja in razdel. električne energije	106	114
112 Proizvodnja premoga	128	113
116 Proizvodnja nekovin	100	105
117 Kovinska industrija	348	204

	<u>1958</u> 1956	<u>1958</u> 1957
119 Elektro industrija	102	101
120 Kemična industrija	285	131
121 Industrija gradbenega materiala	137	109
122 Lesna industrija	107	118
124 Tekstilna industrija	169	149
125 Usnjarska industrija	119	124
127 Zivilska industrija	252	132
Industrija skupaj	163	146

Ker predvidevamo, da se bo povečala zaposlena delovna sila v industriji le za 26,6 %, računamo z dvigom storilnosti v naših industrijskih podjetjih kot močnim faktorjem za dvig družbenega proizvoda v letu 1958.

Uvedba raznih novih izdelkov v proizvodnjo (volnene česane preje, poltovorni avtomobili, azbestno-cementne ploščice itd.) ter izraba novih kapacitet (v industriji obutve, industriji perila itd.) omogočata, da se plan industrije lahko dvigne na tako višino.

Po posameznih industrijskih obratih našega okraja pa predvidevamo takle obseg proizvodnje:

Podjetje »Elektro« Novo mesto. Podjetje bo predvidoma dobavilo potrošniškemu omrežju 11 milijonov kWh ali za 6,3 % več kot v letu 1957 ter izvršilo 25.000 učinkovitih ur instalacijskih storitev ali za 6,9 % več. Večji odstotek v instalacijskih storitvah bo doseglo podjetje z raznimi elektrotehničnimi deli pri izgradnji delovišč na avtocesti Ljubljana—Zagreb.

V rudniku rjavega premoga Kanižarica bo nako-paneja v letu 1958 39.000 ton premoga ali 15,5 % več kot lani. Večjo proizvodnjo zavarata nedograjeni vpadnik ter separacija, ki je v izredno kritičnem stanju.

»Kremen« Novo mesto je v težkem položaju, ker so dosedanja nahajališča kremenčevega peska s primerno granulacijo izčrpana ter so raziskave terena za odkritje novih nahajališč v velikem zaostanku za proizvodnjo. Podjetje bo v planskem letu sistematsko raziskovalo teren, tako glede novih nahajališč kremenčevega peska kot tudi glede novih drugih nemetalnih rudnin (bentonit, roženec itd.), da bi se podjetje lahko preorientiralo v proizvodnji. Iz sklopa svojih obratov pa je izločilo obrat za izkop marmorja v Gradcu, ker nahajališče ni dalo rezultatov, kot so jih pričakovali, ter je v preteklem letu zaključil svoje poslovanje z 12 milijonsko izgubo, ki jo je podjetje moralo pokriti iz svojih sredstev. Za leto 1958 predvidevamo, da bo podjetje izkopal 40.000 ton kremenčevega peska ter okoli 4000 ton drugih nekovinskih rudnin.

V »Keramiki« Novo mesto predvidevamo, da bo podjetje izdelalo v tem letu poleg standardnega proizvoda pečnice (350 ton) in nepregorne gline (100 ton) še 60.000 kosov novega artikla — azbestno-cementnih ploščic. Ozko grlo proizvodnje — peči — bo skušalo podjetje vsaj deloma odpraviti ter tako na eni strani povečati proizvodnjo, na drugi strani pa poceniti svoje izdelke.

»Motomontaža«, Novo mesto bo v letu 1958 izdelala 700 lahkih dostavnih voz ter 2500 kompresorjev. Proizvodne kapacitete za izgotavljanje karoserij (do 2 kosa na dan) so zagotovljene ter je problem za izpolnitev postavljenega plana le vprašanje deviz, za uvoz okoli 45 % delov planiranih dostavnih voz.

»Belt« v Črnomlju ovirajo v proizvodnji nedokončana investicijska dela, da ne more pričeti z rednim obratovanjem. Za leto 1958 predvidevamo, da bo to podjetje obratovalo le s 75 % zmogljivostjo ter izdelalo 700 ton odlitkov sive litine in 200 ton kovinskih utensilij.

Mirna — podjetje za izdelavo šivalnih strojev na Mirni bo izdelalo v letu 1958 5000 šivalnih strojev, 600 industrijskih šivalnih strojev ter vpeljalo proizvodnjo novega izdelka samske postelje iz aluminija, ki jih namerava izdelati 1000. Na podlagi licence, sklenjene v letu 1957 s firmo »Jax« v Linzu, bo pričelo to podjetje samostojno izdelovati glave, in to v sodelovanju z raznimi domačimi podjetji.

Obrata telekomunikacij, Ljubljana v Semiču in Sentjerneju izdelujeta razne sestavne dele telekomunikacijskih naprav po centralnem planu, ki ga sestavi matični obrat v Pržanju. Po tem planu bosta ta dva obrata izdelala 31,98 ton skupne proizvodnje raznih delov ali 25,31 ton blagovne proizvodnje. Količinsko se bo sicer plan dvignil proti lanskemu realizaciji za 45 %, vendar se bo proizvodnja po vrednosti dvignila le za 1 %, ker bosta obrata v tem letu izdelala več izdelkov manjše vrednosti.

»Krka« — tovarna zdravil Novo mesto bo izdelala v tem letu za 300 milijonov raznih zdravil ali za 30 % več kot v preteklem letu. V sodelovanju z neko švicarsko firmo bo izdelovala štiri nove dobre preparate, ki se do danes v Jugoslaviji ne izdelujejo. V drugi polovici leta pa bo pričel obratovati nov injekcijski in sirupni oddelek ter je tako pričakovati, da bo postavljeni plan izpolnjen.

V proizvodnji industrije gradbenega materiala predvidevamo, da bodo naše tri opekarne v Zalogu,

Prečni in Prelesju izdelale 5.300.000 kosov zidne opeke ter 750.000 kosov votlakov in stropnikov ali za 9 % več kot lani. Velika poraba opeke sili vse tri opekarne, da maksimalno izrabijo svoje kapacitete, čeprav so, posebno v opekarnah Prečna in Prelesje, strojne in sušilne naprave zastarele in izrabljene.

»Novoles« Novo mesto bo nekoliko povečal svojo proizvodnjo proti letu 1957 (za 20 %) v glavnem na račun izdelave novega asortimenta — furnirja. Preusmerili bodo proizvodnjo nekaterih izdelkov zaradi zmanjšanja koeficienta pri izvozu ter opustili proizvodnjo nerentabilnih artiklov na račun rentabilnejših. Ta preusmeritev proizvodnje z vpeljavo novih izdelkov bo omogočila izpolnitev postavljenega plana.

Plan podjetja »Zora« — lesna industrija Črnomelj v višini 2250 m³ raznega rezanega lesa bazira na pričakovanju, da bo zagotovljen podjetju normalen pritok hlodovine, ker je bil glavni vzrok v preteklem letu, da je doseglo podjetje le 66 % postavljenega plana, ravno neredna dostava potrebne hlodovine.

V Novoteksu, Novo mesto bodo izdelali v letu 1958 167 ton česane volnene preje, 230 ton volnenega prediva in 512.000 m² volnenih tkanin. V to proizvodnjo je vključen še nov obrat za proizvodnjo kamgarnske preje v Metliki, ki bo pričel obratovati v drugi polovici leta 1958. Proti lanskemu letu se bo dvignil fizični obseg proizvodnje v tem podjetju za celih 50 %. V proizvodnji volnenih tkanin bo podjetje začelo izdelovati boljše in zato dražje kamgarne, po njih je namreč na tržišču veliko povpraševanje.

Tkalnica v Novem mestu bo izdelala predvidoma okoli 190.000 m² bombažnih tkanin. Ta uspeh bi bil lahko večji, vendar bo podjetje izgubilo približno en mesec proizvodnje zaradi preselitve celotnega obrata v nove poslovne prostore.

Industrija perila Novo mesto bo dvignila svojo proizvodnjo konfekcije perila na 1 milijon m² ali za 19 % nad lansko realizacijo ter tako skoraj podvojila (170 %) produkcijo iz leta 1956. Tako visoko proizvodnjo bo podjetju omogočila ustanovitev novega obrata v Kostanjevici ter zajetje šiviljskih kapacitet na podeželju, ki so že lani prevzele nase okoli 15 % celotne proizvodnje podjetja. Z rekonstrukcijo se bodo v samem podjetju zelo izboljšale dosedanje, skoraj nemogoče delovne razmere.

»Beti« Metlika bo izdelala 50 ton trikotazne in svilene konfekcije ali celih 30 % več kot v preteklem letu. Skupna vrednost celotne proizvodnje bo dosegla v tem letu že 230 milijonov din.

Industrija obutve Novo mesto bo izdelala 105.000 parov razne obutve v skupni vrednosti 315 milijonov din. Če pa bo izdelane manj otroške obutve, kot je je po elaboratu o rekonstrukciji in mehanizaciji podjetja predvideno, bo količinska proizvodnja sicer manjša, vrednost proizvodnje bo pa ostala na planirani višini.

»Bor« — industrija čevljev Dolenjske Toplice bo izdelala tudi v letu 1958 20.000 parov razne obutve kot v preteklem letu v skupni vrednosti 61 milijonov din.

»Dana« — destilacija Mirna je lani dogradila nova skladišča za surovine, tako da je s tem odpadlo ozko grlo v podjetju ter sedaj lahko izrabí svoje

kapacitete 100 %-no. Zato predvidevamo, da bo to podjetje izdelalo v planskem letu 1958 1.600 hl umetnih alkoholnih pijač (lani 1.300 hl), 520 hl brezalkoholnih pijač (lani 428 hl) ter 1.500 hl naravnega žganja (lani 410 hl).

»Belsad« Črnomelj je lani reorganiziral svoje poslovanje, da sanira izredno slabo finančno stanje iz preteklih poslovnih let. Na eni strani je zmanjšal delovno silo, po drugi strani pa ustavil izdelovanje nekomercialnih izdelkov. Za leto 1958 predvideva proizvodnjo 4.100 hl žganja in umetnih alkoholnih pijač ter 600 ton sadne predelave s sladkorjem, kar je mogoče napraviti z dosedanjimi kapacitetami in dobro organizacijo dela v podjetju.

»Zora« — valjni mlin v Črnomlju. Proizvodnja v tem industrijskem obratu je v veliki meri odvisna od žitne letine v njegovem območju, zato predvidevamo tudi v letu 1958 le povprečno proizvodnjo 1.075 ton raznih mlevskih izdelkov.

3. poglavje

Kmetijstvo

Na podlagi smernic resolucije o perspektivnem razvoju kmetijstva in zadružništva je osnovna naloga kmetijstva v letu 1958 povečanje pridelkov in izdelkov ter razširitev družbenih odnosov na vasi z organizirano pogodbeno proizvodnjo.

Z večjim vlaganjem investicijskih sredstev, z boljšo agrotehniko in prehodom k intenzivnejši obdelavi ter postopno specializacijo proizvodnje bodo doseženi večji hektarski pridelki in več živinorejskih proizvodov. V ta namen morajo kmetijske zadruge, ker se nekmetijska delavnost postopoma odstranjuje, prevzeti vlogo organizatorjev naprednega kmetijstva in uveljavljanja socialističnih odnosov na vasi s pomočjo kooperacije in obnovitvenih skupnosti. Vse pospeševalno delo je treba razvijati samo na raznih oblikah kooperacije.

Na podlagi petletnega programa razvoja kmetijstva in realizacije v letu 1957 bo kmetijska proizvodnja predvidoma takale (cene iz leta 1956):

	V 000 din		Indeks	
	1957	1958	1958	1957
			1956	1957
Zita	1.017.189	1.150.800	127	113
Industrijske rastline	11.977	23.850	180	199
Vrtnine	892.261	879.100	137	98
Krmne rastline	458.557	488.100	110	106
Njivski posevki	2.379.984	2.541.850	127	107
Seno	343.782	371.800	115	108
Sadje	20.850	83.700	161	401
Grozdje	410.140	606.280	197	148
Zivinoreja	1.697.420	1.818.700	108	107
Skupaj	4.852.177	5.422.330	124	112

Vrednost kmetijske proizvodnje naraste v primerjavi z letom 1957 za 12 % proti letu 1956 za 24 %. V posameznih panogah je povečanje različno zaradi slabših ali boljših pridelkov v prejšnjih letih. Najvidnejši je odstotni dvig v sadjarstvu zaradi slabe letine v letu 1957, industrijskih rastlin pa zaradi prvega pridelka letos obnovljenih hmeljišč. Pri vrtninah je predvidena manjša vrednost zaradi sadiťve krompirja na manjši površini kot v letu 1957.

Poljedelstvo.

Predvideno povečanje proizvodnje njivskih posevkov znaša 7 %. Povečanje odpade predvsem na žita zaradi višjega pridelka teh žit, zlasti koruze. Predvideni pridelki glavnih njivskih posevkov v mtc/ha:

Vrsta pridelka	Leto 1957	Leto 1958	
		Okrajno povprečje	Kmetijska posestva
Pšenica	13,4	14,0	25
Ječmen	12,8	13,5	22
Oves	9,9	10,0	18
Koruzza	17,5	21,0	35
Detelja	38,0	42,0	48
Krompir	151,0	154,0	250

Povečanje pridelka ozimin ni znatno, ker niso bili storjeni posebni ukrepi za njih povečanje. Semena ozimnih žit je bilo nabavljenega samo 235 mtc pšenice, od tega 162 mtc italijanskih sort ter 25 mtc ječmena. Uporaba gnojil za jesensko setev je bila zelo nizka zaradi višjih cen in, ker so proizvajalci do sedaj gnojila uporabljali pretežno za spomladansko setev. Uvoženo seme italijanskih sort pšenice bo izhodiščni material za setev v kooperaciji jeseni 1958. Za jesensko setev 1958 potrebujemo 1825 mtc pšenice, 642 mtc ječmena, 123 mtc rži — skupno 2.590 mtc. S tem semenom bo v kooperaciji posejane 1.125 ha pšenice, 400 ha ječmena in 70 ha rži — skupaj 1.590 ha ozimnih žit.

Uporaba umetnih gnojil bo predvidoma znašala 6.500 ton ali 130 kg na 1 ha obdelovalne zemlje. Poraba gnojil bo spomladi približno na isti višini kot v preteklem letu, znatno pa bo narasla jeseni zaradi pogodbenega pridelovanja 1.600 ha ozimnih žit in travništva.

Povečani pridelek koruze bo posledica boljšega gnojenja, boljše obdelave, posebno pa setve 600 ha hibridne koruze spomladi 1958 (300 mtc semena).

Pri krompirju ne predvidevamo povečanja pridelka, pač pa delno znižanje površin. V kooperaciji bo posejanega 600 ha krompirja. Pri industrijskih rastlinah je vidno povečanje vrednosti zaradi pričetka sadiťve hmelja letos spomladi na površini 38,5 ha. Med letom bodo organizirane skupnosti za obnovo nadaljnjih 289 ha hmelja jeseni 1958 in spomladi 1959. Od skupne površine hmelja v površini 327 ha je bo obnovljene 250 ha v obnovitvenih skupnostih in 77 ha na kmetijskih gospodarstvih in šolah.

Za obnovo 38,5 ha hmelja letos spomladi in za zgraditev treh sušilnic s površino 192 m² je treba

94.000.000 din investicijskih sredstev. Za saditev nadaljnjih 289 ha hmelja jeseni 1958 in spomladi 1959 je treba še 318.000.000 din. Večji del teh sredstev mora biti na razpolago že jeseni 1958, da se lahko opravi glavna investicijska dela.

Za nabavo kmetijskih strojev — 8 traktorjev s priključki, 20 motornih škroplilnic, 4 motorne kosilnice, 1 kombajn — je potrebnih 30.300.000 din. Ta mehanizacija bo v prvi vrsti uporabljena za hmeljišča in kooperacijo.

Za melioracijo steljnikov predvidevamo 70 milijonov din sredstev, in sicer za kooperacijo na steljnikih v površini 280 ha 28 milijonov din in za organizacijo enega socialističnega posestva s 120 ha 42 milijonov din.

Za zgraditev sušilnice vrtnin na Mirni v vrednosti 21 milijonov din menimo, da je zgraditev potrebna, ker se ta predel usmerja v pridelovanje vrtnin. Sredstva bomo poskušali zagotoviti, ker so lastna sredstva v višini 7 milijonov zagotovljena.

V okolici Trebnjega je predvidena zgraditev obrata za predelavo 400 vagonov krompirja v špirit, pitališče za 1200 goved, za kar so potrebna sredstva v višini 140 milijonov din.

Kmetijske zadruga imajo načrte za zgraditev poslovnih skladišč s površino 1.277 m² in v vrednosti 59.928.000 din. Ker graditev skladišč še ni dovolj proučena, bodo KZ skladišča gradile pozneje, razen KZ Dol. Toplice, ki ima lastna sredstva za soudeležbo zagotovljena in se lahko udeleži ustreznega natečaja. Menimo pa, da je nujno treba dograditi poslovna skladišča z upravnimi prostori pri KZ Črešnjevec, Uršna sela in Birčna vas.

Travništvo.

V pridelku sena predvidevamo 8 % povečanje, ker nizki odstotek gnojnih travnikov ne vpliva mnogo na povečanje celotnega pridelka zaradi visokega odstotka površin košenic. Pretežni del najboljših travnikov po legi je na poplavnem področju rek in potokov — Krško polje, Radulja, Temenica, Mirna itd., kjer agrotehnični ukrepi brez poprejšnjih melioracij in regulacij niso najbolj učinkoviti.

Sadjarstvo.

V sadjarstvu predvidevamo srednje dobro letino ter je odstotek povečanja visok zaradi lanske pozebe in znaša 401 %. Vsi sadovnjaki, razen manjših površin, obnovljenih v zadnjih letih, so zanemarjeni in so potrebni asanacije. Zimsko škropljenje so izvajali samo deloma, da se omeji širjenje ameriškega kaparja. Letna škropljenja se v splošnem ne izvajajo. Spomladi 1958 je bilo obnovljenih 44 sadovnjakov, od tega 13 ha pečkatega sadja. Za obnovo 156 ha sadovnjakov jeseni 1958 in spomladi 1959 je potrebnih 19.200.000 din investicijskih kreditov, ki morajo biti dodeljeni že letos.

Pridelek sadnih sadik v drevesnicah bo znašal 15.650 kosov, to bo omogočilo širšo obnovo v letu 1959. Za vse obnovljene nasade so bili izdelani investicijski programi.

Vinogradništvo.

Vinogradništvo izkazuje povečanje za 48 % glede na slab pridelek v letu 1957 v novomeškem okolišu.

Pridelek žlahtnega grozdja se poveča za 35 %, grozdje samorodnic za 250 %. Obnova vinogradov bo znašala komaj 2,5 ha po izdelanih investicijskih programih. Treba je vse pripraviti za obnovo vinogradov v letu 1959 na površini 12 ha, ker bomo razpolagali samo za to površino s cepljenkami. Pridelek cepljenk bo znašal 94.000 kosov, od tega za uporabo pri nas 59.000 kosov. Zaradi stalne širitve samorodnic je nujno potrebno, da občinski ljudski odbori bolj temeljito kontrolirajo prijave za plačilo taks, ker je iz plačanih taks za leto 1957 razvidno, da proizvajalci plačujejo takse od hibridov samo za dobro tretjino trsov samorodnic. V tem letu bomo nadaljevali z rajonizacijo vinogradniških površin in bo rajoniziranih okoli 300 ha vinogradniških površin.

Za saditev 2,5 ha in za pripravo 12 ha zemljišč, ki bodo zasajena v letu 1959, potrebujemo 13.600.000 din investicijskih sredstev. Vinska klet v Metliki z zmogljivostjo 100 vagonov vina bo letos, dograjena. Za dokončna dela je treba še 32 milijonov din.

Živinoreja.

Živinoreja izkazuje povečanje za 7 %. Povečanje prirastka gre prevsem na večji prirastek v prašičereji, ker v govedoreji zaradi občutnega padca števila govedi od 44.121 glav v letu 1957 na 38.150 glav v letu 1958 ni mogoče doseči večjega prirastka kot v letu 1957. Pri prašičereji bo šele letos prišla do izraza ugodna letina za okopavine v letu 1957, kar je tudi razvidno od zelo močne ponudbe in povpraševanja pujskov od jeseni dalje. Plan proizvodnje je v m² takle:

Prirastek	Indeks		
	1957	1958	1955 1957
Goveda	26.400	31.000	117
Teleta	5.800	3.000	52
Prašiči — domači zakol	31.500	31.500	100
Prašiči — prodaja	15.800	20.000	127
Mleko (brez mleka za teleta)	164.900	180.000	109
Pujski	1.200	1.440	120

Zaradi prodaje v višjem odstotku goved kakor telet kot v letu 1957 je vrednost zaradi nižje cene goved na isti višini. Pri govedoreji je računana molznost 1.450 kg, od tega se uporabi za prehrano živine 450 kg na kravo, prirastek na govedo (popisno) znaša 85 kg, prireja 70 %, nesnost kokoši 95 jajc na nesnico.

Zadružne organizacije bodo organizirale pogodbeno pitanje 1.000 goved. Prašičev odkupijo skoraj 100 % kmetijske zadruga in klavnice. Za prodajo telet, če bi se pojavila v istem obsegu kot v preteklem letu, so potrebni posebni ukrepi, da se omogoči redni prirastek skupnega števila živine. Minimalne cene za mesnate prašiče so za rejo prašičev zagotovilo za povečano proizvodnjo.

Ukrepi za povečano proizvodnjo v živinoreji so: — pogodbeno pitanje govedi po zagotovitvi ekonomskih odkupnih cen, kar velja tudi za prašiče;

— pričetek urejanja skupnih pašnikov na področju občinskih ljudskih odborov Sentjerne, Kostanjevica, Straža in Mirna. Za to leto predvidevamo že delno ureditev 100 ha združenih pašnikov in 70 ha čredinskih pašnikov na kmetijskih gospodarstvih. Povečanje pridelka krme na njivah s setvijo koruze za zeleno krmo. V kooperaciji bo posejanih 600 ha koruze za zeleno krmo;

— postopni prehod na specializirano proizvodnjo po smernicah petletnega programa v rajone za proizvodnjo mleka, pitanje živine in vzrejo mesnatih prašičev in pujskov;

— nadaljnja melioracija travnikov, kjer pa so sredstva zelo nizka (Mirna, Vejeršča, Sentjernejsko polje);

— izdatnejše gnojenje, zgodnja košnja ter pravilno spravilo sena, kar mora posebno pospeševalna služba povsod in ob vsaki priliki propagirati;

— v prašičereji osveževanje krvi z merjasci uvožene pasme Wessex na področju vzrejnega rajona za pujske, kjer bomo lahko zagotovili 30 merjascev uvožene pasme iz rejskega središča na Grmu. Za polahiteno pasmo nakup in vzreja merjascev v vzrejnih središčih Mala Loka in Dob;

— razširitev umetnega osemenjevanja v vsem okraju, uvedba pavšalne skočnine in povečanje števila osemenjenih krav od 3.674 krav v letu 1957 na okoli 10.000 osemenjenih krav v letu 1958 z vključitvijo novih postaj za osemenjevanje v vseh 11 občinskih ljudskih odborih. S 1. majem t. l. bo vpeljana v vsem okraju pavšalna skočnina in se vpelje v vsem okraju umetno osemenjevanje, razen v krajih, ki so predaleč od osemenjevalnih prog. Kraje, kjer bodo semenili še biki, določijo občinski ljudski odbori;

— zaradi večjega prirastka in molznosti izvajanje porabnega križanja, in sicer v mlekarskem okolišču, zlasti pa na posestvih v okolici Novega mesta z jerseyškimi biki, v okoliščih za pitanje z biki Aberdeen-Angus.

V ovčereji bo sledil še nadaljnji padec števila ovac. Če bi bil mogoč uvoz karakulskih ovnov, bi se pričelo s križanjem ovac v Beli Krajini za proizvodnjo kože.

V perutninarstvu ne pričakujemo vidnega številskega povečanja, z delom valilnice gospodarske poslovne zveze na Grmu bo omogočena postopna uvedba čistih pasem po okoliščih in s tem izboljšanje stanja perutnine. Valilnica bo že letos oddala 12.000 enodnevnih piščancev.

Za urejevanje 100 ha združenih pašnikov in za ureditev 70 ha čredinskih pašnikov na kmetijskih posestvih so potrebna sredstva v višini 3 milijonov din.

Za nakup 80 glav goveje živine za posestva bo treba investirati 8 milijonov din.

Varstvo rastlin.

Pravočasno varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci ter zatiranje plevelov je prav tako važen ukrep kot gnojenje, uporaba dobrega semena itd. Vs. ObLO, ki še niso izdali odlokov o obveznem zatiranju škodljivcev in boleznih, jih morajo letos izdati.

Kmetijske zadruge morajo organizirati na svojem območju uporabo herbicidov in zatiranje boleznih in škodljivcev, predvsem pa ameriškega, češpljevega kaparja ter koloradskega hrošča. Občinski ljudski odbori morajo skrbeti, da se bodo predpisi izdanih odlokov tudi izvajali. Kmetijske zadruge bodo morale organizirati po nalogu občinskih ljudskih odborov zatiranje boleznih in škodljivcev pri tistih, ki tega sami ne napravijo. V ta namen se morajo kmetijske zadruge opremiti s škropilnicami in zaprašilci.

Kmetijska gospodarstva in šole.

Kmetijska posestva bodo letos povečala proizvodnjo vseh pridelkov zaradi izdatnejšega gnojenja, uporabe dobrih semen in dobre agrotehnike. V letošnjem letu je na posestvih glavna investicija saditev hmelja, zidanje sušilnic za hmelj in nabava mehanizacije. Novih zidav gospodarskih poslopij, razen pri kmetijskem gozdarskem posestvu Novo mesto za obrat Zalog in Črmošnjice, ne bo.

Posestva bodo v tem letu nabavila 8 traktorjev s priključki, od tega 6 traktorjev za obdelavo hmeljišč. Spomladi 1958 ne bodo obnovila nobenih površin s sadovnjaki in vinogradi, pripravila pa bodo 9 ha površin za sadovnjake in 2 ha za vinograde. Dokončane bodo letos investicije za napravo žičnih opor v vinogradih Birčna vas, Grm, Trška gora in Vinomer.

V tem letu bodo posestva povečala stalež goveje živine z lastno prirejo za 10 % in dokupila še 80 glav plemenske živine v zameno za slabe krave molznice. Skupni odstotek povečanja bo znašal 15 %, molznost na kravo 2.400 kg.

Za izdelavo ureditvenih načrtov je del sredstev zagotovljen v okrajnem kmetijskem skladu. Letos bo izdelan za 5 posestev ureditveni načrt, za 5 posestev pa bo v glavnem zbrano vse gradivo. Dokler ureditveni načrti ne bodo potrjeni, bodo posestva investirala investicijska sredstva v nasade, stroje in opremo glede na svojo proizvodnjo po svoji preusmeritvi proizvodnje. Letošnja spomladanska obnova hmelja odpade od 38,5 na kmetijska posestva na površini 33,5 ha. V letu 1959 bodo posestva imela pod hmeljišči 77,6 ha površin.

Kmetijske in gospodinske šole so glede učnega programa in namena šolanja potrebne reorganizacije. Kmetijske šole naj skrbijo za kvalificiran kader delavcev na kmetijskih posestvih, za obnovitvene skupnosti in, za pospeševalce pri kmetijskih združenjih, ki bodo vodili kooperacijo oziroma skupnost. To delo narekuje nujno spremembo učnega programa na šolah v specializirane šole za posamezne panoge.

Na podlagi akcijskega programa in predvidene kooperacije v vseh panogah je treba izučiti kadre za organiziranje proizvodnje, in sicer v letu 1958 57 organizatorjev za poljedelstvo, 36 za živinorejo, 22 za sadjarstvo, 16 za vinogradništvo in 11 traktoristov. Ti kadri morajo končati ustrezne tečaje, ki naj začnejo delovati v maju, tako da bodo imele kmetijske zadruge za jesenska dela vsaj minimalno število organizatorjev.

Organizirana proizvodnja na posestvih bo omogočena z večjim vlaganjem investicijskih sredstev

v tem letu, zlasti v nasade hmelja in v mehanizacijo. Ovira za hitrejši razvoj posestev je kritično pomanjkanje stanovanj. Občinski ljudski odbori morajo posvetiti več pozornosti reševanju raznih problemov.

Dvig produktivnosti dela je pogoj za večjo proizvodnjo in morajo vsa posestva letos obvezno preiti na plačevanje po učinku dela oziroma proizvodnje oziroma po proizvodih.

Kmetijska posestva bodo letos pridelala 600.000 ključev, 94.000 cepljenk in 15.650 sadnih sadik za obnovo nasadov v letu 1959. Kmetijska posestva so tudi glavni proizvajalec semenskih žit, za proizvodnjo semenskega krompirja pa glede na rajonizacijo nimajo pogojev.

Potrebe po kreditih na kmetijskih posestvih so te:

— obnova 33,5 ha hmelja spomladi 1958 in 2 sušilnici v vrednosti 76.700.000 din;

— priprava za saditev 34 ha hmelja jeseni in spomladi 1959 37.400.000 din;

— nabava mehanizacije — 7 traktorjev s priključki — 23.000.000 din;

— obnova sadovnjakov in vinogradov v površini 14 ha jeseni in spomladi 1958 v vrednosti 6.400.000 dinarjev;

— ureditev 70 ha čredink v vrednosti 1.750.000 dinarjev;

— nabava 80 glav plemenske živine za 8.000.000 dinarjev.

Investicijska sredstva za navedene namene v znesku 153.250.000 din so že obsežena v znesku investicij, ki so navedene v posameznih panogah.

Poleg naštetih potreb po investicijskih sredstvih, ki še niso izkazana, so potrebe za gradnje, nabavo opreme itd. še nadaljnjih 30.000.000 din ali skupaj 183.250.000 din investicijskih sredstev.

Melioracije.

V okrajnem vodnem skladu je zagotovljenih 13.280.000 din za nadaljevanje melioracije Mirne, Vejeršče, Krškega polja in Šentjernejskega polja.

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva.

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva bo razpolagal s temile sredstvi:

a) kmetijski del sklada	22.325.000
b) veterinarski sklad	8.107.000
Skupaj	30.432.000

Sredstva bodo uporabljena za razne pospeševalne ukrepe v kmetijstvu, za dotacije veterinarski bolnici in drugim gospodarskim organizacijam, za zatiranje kužnih bolezni, ureditev konjačij.

Kmetijski del okrajnega investicijskega sklada bo uporabljen predvsem za plačilo soudeležbe za kredite iz zveznih in republiških natečajev.

Zaradi velikih potreb po investicijskih sredstvih v kmetijstvu je potrebno, da občinski ljudski odbori v svojih družbenih planih predvidijo združitev lokalnih sredstev oziroma skladov, da se bodo ta sredstva lahko uporabila za lastno udeležbo pri investicijskih natečajih. To je nujno v tistih občinah, kjer se bo sadil hmelj ali izgradili predelovalni obrati in zgrajevala kmetijska posestva. Združijo naj se sredstva občinskih investicijskih skladov, skladov zadrug in kmetijskih posestev.

Veterinarstvo.

V letu 1958 obsega delovni plan veterinarske službe preventiranje kužnih bolezni in zatiranje bolezni v številu, kakor ga bodo narekovala potrebe in dovoljevala sredstva.

Dokončana bo jama grobnica v Kostanjevici in začela se bo graditi jama grobnica v Zužemberku. Tudi oprema veterinarske higienske službe se bo izboljšala. Z razširjanjem mreže za umetno osemenjevanje se bomo lotili opremljanja osemenjevalnic na sedežu občin, tako da bodo te lahko ambulantni prostori bodočih občinskih veterinarskih ustanov.

Celotni družbeni plan s področja kmetijstva bodo izvajale izključno kmetijske zadruge in posestva s pomočjo okrajne zadrugne zveze in poslovnih zvez. Zato je potrebno:

— da se od kmetijskih zadrug ločijo čimprej vse nekmetijske panoge, tako da se zadruge v celoti lahko zavzamejo za izvržitev v planu postavljenih nalog;

— okrajna zadrugna zveza bo s pomočjo oblasti in političnih organov pomagala urediti kadrovske vprašanje pri kmetijskih zadrugah, predvsem glede upravnikov, organizatorjev kmetijske proizvodnje in kmetijskih strokovnjakov;

— za upravnike bodo izpopolnjevalni tečaji pri Glavni zadrugni zvezi, za kmetijske strokovnjake je treba zagotoviti dovolj sredstev za štipendiranje pri OLO OBLO in zadrugnih organizacijah;

— za organizatorje kmetijske proizvodnje je treba organizirati nekajmesečne tečaje na kmetijskih šolah. V kmetijskih šolah naj se že jeseni učni program prilagodi potrebam po vzgoji kvalificirane kadra, ki bo poklicno delal v kmetijskih zadrugah in posestvih ter bo mogel izvesti naloge, ki so nakazane v petletnem programu.

4. poglavje

Gozdarstvo

Osnovna naloga gozdarstva bo tudi v letu 1958 skrb za dvig lesne proizvodnje, t. j. za znižanje porabe in v državnem sektorju zaradi dviga lesne zaloge in v zvezi s tem dviga prirastka na hektar. V gozdovih je treba zagotoviti strokovno gospodarjenje. V ta namen se bo v letu 1958 posvetila vsa skrb razmejiti gozdnih površin od kmetijskih. V okraju je okoli 22.000 ha zemljišč, ki niso opredeljena. Večinoma so to absolutno gozdna zemljišča, ki jih je drobno kmeti-ko gospodarstvo pri majhni proizvodnji in ceneni delovni sili umetno vzdrževalo. V predvojnem, zlasti

pa v povojnem času, so bile te površine zapuščene in so se naglo obrasle deloma z gozdnim drevjem, deloma z grmovjem in nevrednimi vrstami drevja, ki služijo kot predkultura. Tako bo mogoče približno 3.000 do 5.000 ha prenesti v rentabilno kmetijsko površino, ostali del okoli 15.000 do 17.000 ha pa je nujno treba pogozditi oziroma gospodariti z njim kot z gozdom. Opisane površine so v občinah Žužemberk, Crnomelj, Semič in Metlika, daleč manjši del pa v drugih občinah. V letu 1958 se bo ta razmejitev izvršila v Suhi Krajini. Urejevanje v zasebnem sektorju se bo nadaljevalo. Predvidevamo, da se bo uredilo v letu 1958 7.900 ha, t. j. okoli 3.000 ha manj kot v letu 1957, to pa zato, ker je bila v juniju 1957 reorganizacija v gozdarski službi in sedaj primanjkuje kadra za taksacijo v zasebnem sektorju.

Če primerjamo sečnjo v letu 1957 in 1958, se nam nudi tale slika:

	1957	1958
Gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 17.200	77.800
Zasebni in drugi gozdovi	m ³ 152.800	148.100
Skupaj	m³ 224.000	225.000

V državnem sektorju se sečnja v primerjavi z zasebnim sektorjem zvišuje zaradi večje lesne zaloge in večjega prirastka na ha. Podatki o prirastku so dobljeni na podlagi splošne taksacije v letu 1951 in predvidevamo v letu 1958 tale letni prirastek:

Gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 92.700
Zasebni in drugi gozdovi	m ³ 124.000
Skupaj	m³ 216.700

Na podlagi teh podatkov je razvidno, da je sečnja v zasebnem sektorju še vedno večja od prirastka in ravno zato naj bo ena od glavnih nalog v letu 1958 približati sečnjo prirastku, a kasneje sečnjo zmanjšati pod prirastek.

Osnovna naloga pri gospodarjenju z gozdovi je ta, da dosežemo po možnosti maksimalni prirastek lesa in najboljše kvaliteto. Okvirna količina lesne mase na ha, ki bi predstavljala normalno za naše gozdove, je 250—350 m³, sedanja povprečna zaloga na ha v gozdovih SLP je pa 170 m³, a v zasebnih in združenih gozdovih le 110 m³. Kakor je razvidno, je sedanja povprečna zaloga znatno nižja od te, za katero menimo, da bi dala največji prirastek. Da se zniža sedanja povprečna hektarska zaloga, je nujno treba sečnjo določiti v taki višini, ki je nižja od letnega prirastka. Na podlagi podatkov iz splošne inventarizacije gozdov v LRS, izvršene v letu 1951, in redne taksacije, ki se izvaja od tega leta dalje, računamo, da je prirastek na ha v gozdovih SLP 3,7 m³ in v zasebnih ter združenih gozdovih pa 2,4 m³. Celotni letni prirastek v gozdovih SLP je izračunan na 92.700 m³, v zasebnih in združenih gozdovih pa na 124.000 m³. Proti temu prirastku pa je bilo v letu 1957 posekanih v gozdovih SLP 71.200 m³, a v zasebnih in združenih gozdovih 152.800 m³. S planom

sečnje v letu 1958 pa predvidevamo za izkoriščanje v gozdovih SLP 77.800 m³ in v zasebnih ter združenih gozdovih 148.100 m³. Omeniti pa je treba, da se v našem okraju letno poseka v zasebnem sektorju okoli 18.000 m³ lesa z negozdnih tal in da ta količina ni zajeta v letnem planu sečnje, je pa dohodek proizvajalca — kmeta in gre v glavnem v industrijsko predelavo oziroma sprostí količine iz gozda, namenjene za lastno uporabo. Če primerjamo sečni plan s prirastkom, pridemo do sklepa, da sekamo v gozdovih SLP pod ugovorjenim prirastkom, in sicer 16 %, v gozdovih zasebnega in združenega sektorja pa 19,4 % nad prirastkom.

Razčlenjeni sečni plan po posameznih vrstah lesa in občinah je priložen v posebni prilogi v dokumentaciji tega plana.

Za jamski in celulozni les predvidevamo tole količino poseka v letu 1958:

	Jamski les iglavcev	Celulozni les iglavcev
Gozdovi gozdnih gospodarstev	m ³ 4.053	939
Zasebni in drugi gozdovi	m ³ 1.760	2.970
	m ³ 5.793	3.909

Fizični obseg rednega gojenja gozdov iz reprodukcijskih sredstev bo v letu 1958 večji kot v letu 1957, kar je posledica novih predpisov v odvodu v gozdni sklad za državni sektor, za zasebni in združen sektor pa reorganizacija, ker so stroški gojenja gozdov, ki ga bodo izvajale zadruge in njihovi člani, nižji, kot so bili, če ga je izvajala okrajna uprava v svoji režiji. To povečanje je razvidno iz razpredelnice:

	1957	1958
Pogozdovanje v ha	116	325
Melioracije v ha	113	198
Nega v ha	1.321	2.242
Urejanje v ha	10.992	7.997

Ti podatki so za oba sektorja lastništva.

Sproščena sredstva gozdarskega investicijskega sklada so v tem letu še nižja kot v lanskem glede na to, da so vsa tekoča sredstva blokirana, sproščena pa so sredstva iz leta 1957 v višini 27 milijonov. Od teh sredstev se bo porabilo približno 50 % za dokončanje gozdnih komunikacij, drugo pa za druge investicije v gozdarstvu.

Svet za finance in družbeni plan okrajnega ljudskega odbora Novo mesto se pooblastita, da razdelita dohodke iz gozdov družbenega in zasebnega sektorja.

5. poglavje

Gradbeništvo

Gradbeništvo kljub slabi tehnični opremljenosti in primitivnemu načinu dela dosegla lepe uspehe, saj je po višini družbenega proizvoda na tretjem mestu med gospodarskimi panogami v okraju.

Za leto 1958 predvidevamo, da se bo dvignil indeks bruto produkta proti letu 1957 na 155, proti letu 1956 pa celo na indeks 214. Ta dvig predvidevamo, ker se bo naše največje gradbeno podjetje Pionir udeležilo gradenj, ki so v zvezi z avto cesto, poleg gradenj na drugih objektih družbenega standarda. Da bo gradbeništvo lahko izpolnilo zastavljeni plan za leto 1958, so važni predvsem tile pogoji:

- pravočasni projekti,
- zagotovljena in razpoložljiva sredstva,
- serijska proizvodnja gradbenih elementov,
- okrepitev strokovnega kadra,
- razširitev in pocenitev gradbenih storitev,
- razširitev gradbenih področij.

Če hočemo, da se bo naše gradbeništvo tudi v naslednjih letih tako ugodno razvijalo, morajo delavski sveti in upravni odbori teh podjetij predvsem misliti na izboljšavo gradbenih osnovnih sredstev — mehanizacijo, ki jim bo omogočila povečanje kapacitet, znižanje stroškov ter s tem konkurenčnost z drugimi sorodnimi podjetji. Hkrati je treba nadalje reševati stanovanjsko vprašanje ter si s tem zagotoviti potrebni kvalificirani kader, zlasti visoko kvalificirani, za bodoče naloge. To velja za vsa naša gradbena podjetja, Belokranjsko gradbeno podjetje in njegov delavski svet pa bosta morala razen o teh nalogah temeljito razpravljati o razširitvi svojega gradbenega območja ter s tem stopiti na trdnjšo osnovo lastnega rentabilitetnega računa.

Občinski ljudski odbori pa bodo morali razmisliti, kako rešiti problem izvrševanja manjših gradbenih popravil, po katerih je danes veliko povpraševanje, tu mislimo predvsem na ustanavljanje remontov, ki bi predvsem prevzemali dela, ki ne spadajo v visoke gradnje, jih pa danes izvajajo razni šušmarji, po večini nestrokovnjaki.

6. poglavje

Promet

Okrajni družbeni plan za leto 1958 predvideva povečanje storitev in del v panogi prometa za 5%.

Remontu in vzdrževanju prog bo treba dopolniti mehanizacijo, pri tem bomo povečali produktivnost in zmanjšali stroške.

Ker je v letu 1957 proizvodnja narastla, je promet z naporom svojih prevoznih zmogljivosti redno zadovoljeval gospodarstvu. V letu 1958 se predvideva povečanje investicij. Z novo pridobljenim parkom bo mogoče zadostiti naraščajočim potrebam gospodarstva. V perspektivi z dograditvijo avto ceste Ljubljana—Zagreb se že kaže potreba po vzpostavitvi novih avtobusnih prog, s tem pa tudi potreba po novih avtobusih.

Letošnja sredstva naj se usmerijo predvsem na objekte, ki bodo lahko čim hitreje prepuščeni prometu. Prav tako pričakujemo, da bo letos dograjeno železniško postajno poslopje v Trebnjem s skladišči.

Podjetje »Gorjanci« naj v letu 1958 izdela potrebni investicijski elaborat za nabavo avtobusov za potniški promet ter naj konkurira na zveznem natečaju.

Avtobusne proge naj se usmerijo tako, da bo voznj red prilagojen delovnim razmeram zaposlenih delavcev, ker bi s tem hkrati lahko reševali stanovanjsko stisko Novega mesta kot središča industrije.

Pri podjetju za vzdrževanje železniških prog so predvidena tale dela za leto 1958, izkazana v 000 din:

Redno vzdrževanje proge — stavb-nasipov	61.877
Proizvodnja drobljenega kamna	21.000
Storitve za železniška in neželezniška podjetja	8.000
Investicije	98.682

od tega:

posamezna izmenjava drobnega materiala	13.632
remont proge Karlovac—Ljubljana	53.400
remont proge Grosuplje—Kočevje	20.250
izmenjava 7 kretnic	2.500
večja popravila postajnih poslopij	2.300
popravilo 5 objektov spodnjega ustroja	6.600

7. poglavje

Trgovina

Z gospodarskim razvojem, ki je predviden za leto 1958 v vseh gospodarskih panogah, se bo povečal tudi blagovni promet v trgovini na drobno in debelo, kot ga kaže tabela:

	V milijonih din			
	1956	1957	1958	$\frac{1958}{1957}$
Trgovina na drobno	1.844	2.102	2.354	110
Trgovina na debelo	1.021	1.383	1.480	107

Ta promet bo predvidoma dosežen na podlagi večjega blagovnega prometa z razširjenimi možnostmi v tem letu.

Trgovsko omrežje, vštevši omrežje skladišč, je nepopolno, zato bi ga bilo treba dopolniti. V letu 1958 naj se poveča trgovska prodaja na drobno v okraju za 12 novih trgovin z 870 m² površine. Pri tem je nujno poudariti, da je treba ustanoviti trgovske lokale tudi v novih blokih in naseljih. Pri potrjevanju gradbenih investicijskih programov se naj upošteva tudi razširitev trgovske mreže.

Se v večji meri kot mreža v prodaji na drobno, je pomanjkljiva mreža skladišč. V letu 1958 bi bilo potrebno povečati zmogljivost sedanje mreže skladišč v okraju za 59 vagonov, od tega za kmetijske pridelke 42 vagonov, za industrijsko blago pa 17 vagonov, poleg kapacitete javnih skladišč v Novem mestu, katerih izgraditev v letu 1958 se predvideva v obsegu 60 vagonov s 1.800 m² površine.

Vzporedno z graditvijo novih kapacitet bi bilo treba izpopolnjevati, preurediti in modernizirati trgovsko mrežo, in sicer v letu 1958 za 53 prodajaln.

Osnovna karakteristika naše prodajne trgovske mreže na drobno je na eni strani ta, da je precej prodajaln slabo urejenih, zgrajenih v preteklosti za samostojno poslovanje, na drugi strani pa obstoji še vedno njihova precejšnja centraliziranost. Ker so primarnega pomena obstoječi, že zgrajeni trgovski lokali, bi bilo treba organizacijske oblike prilagoditi tej mreži, v skladu z našimi gospodarskimi načeli.

Izločevanje prodajaln splošne trgovske delavnosti iz združnega sektorja je že v teku, do konca leta 1958 pa naj se izvrši v celoti. S tem se bo okreplil državni sektor, ker se morajo kmetijske zadruge prilagoditi organizaciji kmetijske proizvodnje.

Poleg običajnih trgovskih oblik, bi bilo treba na vasi vpeljati neke vrste mešane obrate — komunalna podjetja, ki bi lahko zajemala trgovino, pekarijo, mesnico in gostilno, kar naj občinski ljudski odbori dejansko zajamejo kot nalogo v svojih družbenih planih.

Koristno bi bilo, da se čimbolj preskrbijo potrošniki na vasi, kjer ni trgovin in kjer tudi ni pogojev za njih obstoj, vpeljati dostavljanje oziroma razvažanje osnovnih življenjskih potrebščin, kot n. pr. svežega mesa, kruha itd. v taka področja.

Z ureditvijo trgovske mreže na drobno je treba organizacijsko in poslovno utrditi tudi grosistično trgovino. Izvedba teh nalog naj bo tudi skrb trgovske zbornice.

Da bodo kmetijske zadruge v letu 1958 zajele več tržnih presežkov kmetijskih pridelkov kot v letu 1957, zlasti ker plan kmetijske proizvodnje predvideva znatno povečanje kmetijske proizvodnje, so nujni tile ukrepi:

- dokončno izločiti nekmetijske delavnosti iz kmetijskih zadrug, kar se je pozitivno pokazalo že v letu 1957, ko so nekatere zadruge po izločitvi nekmetijskih delavnosti dosegle vidne uspehe s tem, da so se usmerile v večji meri v kmetijsko področje;

- povečati organizirano pogodbeno proizvodnjo, s tem se bodo zagotovili in povečali blagovni presežki;

- zaradi povečanja blagovnih presežkov v kmetijski proizvodnji naj se izvede rajonizacija kmetijske proizvodnje in preide na specializirano proizvodnjo;

- urediti je treba primerna poslovna skladišča, zagotoviti prometna sredstva, potrebne hladilne naprave, embalažo in pod.

- urediti tržišča tako, da se zmanjša posredništvo na minimum. Kmetijske zadruge naj bodo poleg organizatorja tudi osnovni posredovalec kmetijskih pridelkov potrošnikom;

- nagrajevanje po učinku naj se v letu 1958 v celoti izkristalizira tako, da bodo organizatorji proizvodnje nagrajeni od opravljenega prometa in dohodka, poudarek pa naj bo na organizirani proizvodnji (kooperaciji).

Kadri: Vpeljati je treba sistem tečajev za strokovno izobraževanje v trgovini, ki naj zahteva poleg potrebne izobrazbe popolno poznanje blaga, tehnike trgovanja, blagovno-denarne evidence, tudi splošno poznanje tržišča, poznanje navad in običajev prebivalstva, kreditne in bančne službe in osnovno znanje socialno-gospodarske in delavske zakonodaje.

Tak sistem strokovnega izobraževanja bo dal trgovini sposoben kader, kar nalaga zbornici, gospodarskim organizacijam in delavcem v trgovini obsežne naloge v prizadevanju za doseg take usposobljenosti.

8. poglavje

Gostinstvo

Povečanje družbenega proizvoda za 9 % v letu 1958 pričakujemo predvsem iz povečanih gostinskih storitev. Na to bo vplivala povečana gradbena delavnost na avto cesti in povečanje osebnih dohodkov.

Gostinstvo, zlasti družbeni sektor, ki je v letu 1957 prejel sredstva za svojo rekonstrukcijo, bo v letu 1958 tudi prispeval h krepitvi gostinskih kapacitet in storitev.

V letu 1958 naj gostinska podjetja predvsem usmerjajo svoja sredstva v notranjo izboljšavo lokalov in gostinskih pripomočkov. Dvigniti je treba kulturni nivo postrežbe z razširitvijo asortimenta storitev. Gostinsko podjetje hotel Metropol naj v letu 1958 izdela svoj investicijski program za nadzidavo, s katero bo pridobil nova prenočišča, ki jih v Novem mestu primanjkuje, ter naj konkurira na zveznem natečaju. Prav tako morajo v letu 1958 izdelati svoje rekonstrukcijske programe za razširitev gostinskih in turističnih objektov zdravilišča v Dolenjskih Toplicah in Šmarjeških Toplicah. Z zgraditvijo avto ceste v letošnjem letu se Dolenjski odpira možnost večjega razvoja turizma, pogoj pa je razširitev kapacitet. V letu 1958 je potrebno, da se izvrši prva priprava s tem, da se izda vodič, kar je predvsem naloga Turistične podzveze za okraj Novo mesto.

Občinski ljudski odbori naj razpravljajo o nadaljnjih potrebah po gostinskih objektih in odpirajo nove gostinske obrate družbenega sektorja in s tem odpravijo pomanjkanje gostinskih storitev na svojem področju. Gostinska zbornica naj po svojih članih organizira tako imenovane kantine po mladinskih naseljih in gradbiščih. Občinski ljudski odbori naj s pavšalizacijo gostinskih obratov predvsem usmerjajo razvoj tistih obratov, ki so za turizem važnejši in katerih obstoj je iz družbenih interesov nujno potreben. Pri določanju obveznosti naj se upoštevajo pogoji njihovega poslovanja in s tem omo-

goči stabilnost cen gostinskim storitvam, ki naj se med sezono ne spreminjajo.

Za izobrazbo v gostinstvu zaposlenih delavcev naj se v bodoče organizirajo tečaji. Uprave podjetij z delavskimi sveti in sindikalnimi organizacijami naj skrbijo, da bo v naših gostinskih obratih res stalen in izobražen kader.

9. poglavje

Obrt

Za leto 1958 predvidevamo, da se bo dvignil bruto produkt družbenega sektorja obrti za 18 % proti lanski realizaciji. V komunalni obrtni delavnosti se bo dvignil bruto produkt za 37 %, v zasebnem sektorju pa zaradi poznane stagnacije ne predvidevamo nikakega povišanja.

Vse večje povpraševanje pa obrtnih proizvodih in storitvah narekuje občinski ljudski odbor in njihovim zborom proizvajalcev veliko nalogo, da nadomestijo tako izpad zasebne obrti kot manjkajoče obrtne kapacitete v občini z ustanavljanjem ustreznih družbenih obrtnih delavnic, zlasti storitvenih. Posebno je treba analizirati možnost za dvig storilnosti v obrtnih delavnicah oziroma odkrivanje rezerv v podjetjih, možnost, da se razširijo že obstoječe kapacitete, ter možnost, da se postavijo take obrtne delavnice, ki bi najbolj pripomogle k dvigu družbenega standarda prebivalcev.

V sektorju Novo mesto bo treba ustanoviti popravilnico koles, vulkanizersko delavnico, kemično čistilnico, črkoslikarsko delavnico itd. Na področju Sentjerneja in Kostanjevice primanjkuje šivilj, kolesarske popravilnice, elektrotehnične delavnice in pod. V trebanjsko-mokronoški dolini primanjkuje kleparjev, ključavničarjev, kolarjev, sedlarjev, torej obrti, ki jih ljudstvo na deželi najbolj potrebuje. V vsej Suhi krajini ni niti enega dimnikarja, manjka jim brivcev, kovačev, kolarjev, ključavničarjev in pod. Na splošno manjka v vsem našem okraju najrazličnejših obrti ter imajo tu občinski ljudski odbori veliko in odgovorno nalogo, da to stanje postopoma odpravijo. Da pa jim bo to mogoče vsaj v najnujnejši meri izvesti, naj skušajo sredstva, ki jih dobijo iz obrti uporabiti izključno za izboljšanje opreme in modernizacijo dosedanjih ter ustanavljanje novih obrtnih storitvenih obratov.

Napredek obrti je v veliki meri odvisen od vzgajanja novih kvalificiranih kadrov. Zlasti je potrebno v večji meri vključevati vajence v obrtne obrate družbenega sektorja. Da se zajame čim več podeželske mladine v obrt, se bo že v letu 1958 začela zidati nova vajenska šola ter vajenski internat v Novem mestu.

Upoštevajoč večjo skrb občinskih odborov za dvig obrti na svojem območju, zlasti s pravilno pavalizacijo obrtnih podjetij, upoštevajoč večjo stimulativnost novih predpisov o delitvi dohodka, ter upoštevajoč nadalje nemajhen vpliv letošnje graditve avto ceste, zlasti za obrti v bližini trase, predvidevamo, da se bo dvignil bruto produkt v panogi obrti za 16 % nad lansko realizacijo. Tako bo ustvarila obrt od skupnega narodnega dohodka v okraju do-

brih 5 %, od tega nad polovico (59 %) podjetja družbenega sektorja.

Pri postavljanju plana naši obrtni panogi smo v znatni meri upoštevali večjo storilnost v podjetjih, zlasti v družbenem sektorju. Zaradi tega pričakujemo, da bo ustvaril 1 zaposlen delavec v obrti 605.000 din bruto produkta, in sicer v socialističnem sektorju 848.000 din, v zasebnem sektorju pa 420.000 din. Če primerjamo ta plan z realizacijo v preteklem letu (648.000 din v družbenem in 400.000 din v zasebnem sektorju) — za 30 % kot posledico večje mehanizacije obratov, boljše organizacije dela v podjetjih, odkrivanja še preostalih rezerv v podjetjih in v nemajhni meri kot posledico povečanja naporov delovnih kolektivov za doseg čimvečjih uspehov.

10. poglavje

Investicije

Investicijska vlaganja v letu 1958 se bodo gibala pod vplivom predpisov zveznega in republiškega družbenega plana za leto 1958. Vplivi se bodo občutili zaradi omejitve uporabe lokalnih skladov in skladov podjetij. V gospodarskih organizacijah bo prišlo posebno do izraza plačevanje anuitet, ker se bo zaradi kreditnih obveznosti podjetij zmanjšalo neposredno vlaganje v nadomestitev osnovnih sredstev iz amortizacijskih skladov.

Vendar se celotna investicijska aktivnost ne bo bistveno znižala, ker se bodo uporabljala sredstva tranš iz dovoljenih posojil v prejšnjih letih in posojila, ki bodo predvidoma dovoljena v tem letu za objekte, ki so v skladu s potrebami našega gospodarskega razvoja. Na tej podlagi predvidevamo, da bo celotno vlaganje brez investicijskega vzdrževanja doseženo v višini okoli 1686 milijonov din. Od tega se predvideva iz:

— zveznih in republiških sredstev	440 milijonov
— okrajnih skladov in proračuna	256 milijonov
— občinskih skladov in proračunov	331 milijonov
— sredstev podjetij	237 milijonov
— posojil in sredstev podjetij, ki se bodo vlagala v sklad obratnih sredstev	422 milijonov

Od predvidenega vlaganja odpade na gospodarske investicije 1296 milijonov in na investicije za družbeni standard okoli 390 milijonov.

Iz sredstev zveznih in republiških virov ter prostih sredstev okrajnih skladov se bo investiralo v povečanje osnovnih sredstev posameznih gospodarskih panog, kot sledi:

— industrija in rudarstvo okoli	250 milijonov
— kmetijstvo okoli	201 milijon
— gozdarstvo okoli	26 milijonov
— promet okoli	30 milijonov
— trgovina in gostinstvo okoli	55 milijonov
— obrt okoli	25 milijonov

Iz ocenitve je razvidno, da se bo razmerje med posameznimi panogami proti letu 1957 povečalo v korist kmetijstva, trgovine, gostinstva in obrti.

V industriji so predvidena sredstva za dokončanje rekonstrukcije podjetja Novoteks, zgraditev vpadnika in separacije v rudniku Kanižarica, za nabavo strojne opreme v podjetju Motomontaža ter za ureditev obratov, ki bodo poslovali v sklopu podjetij na zaostalih področjih okraja, tako obrat »Telekomunikacije« v Mokronogu, šiviljski obrat v Kostanjevici in obrat za volneno trikotažo v Žužemberku.

Investicije v kmetijstvu bodo predvidoma uporabljene za obnovo 39 ha zemljišč, zgraditev 3 sušilnic za hmelj, dokončanje vinske kleti v Metliki, nabavo mehanizacije za kooperacije, za obnovo 14 ha vinogradov, in 44 ha sadovnjakov ter delno ureditev kmetijskih posestev. Sklad za pospeševanje kmetijstva se bo uporabil za pospeševalne ukrepe v kmetijstvu in veterinarstvu. Investicije v gozdarstvu bodo financirane iz okrajnega gozdnega sklada v višini razpoložljivih sredstev.

V gostinstvu se predvideva vlaganje sredstev za nadaljevanje graditve odprtega bazena v Dolenjskih Toplicah ter adaptacijo gradu Otočec. V trgovini bodo sredstva investirana za nabavo prevoznega parka in razširitev skladiščnih prostorov. V obrti predvidevamo zgraditev opekarne v Novem mestu in povečanje hladilniških prostorov klavnice v Novem mestu.

Občinski skladi za gospodarske investicije bodo razpolagali oziroma vložili investicije v letu 1958 okoli 65 milijonov din prostih sredstev in sredstev iz neuporabljenih posojil. Glede na splošne potrebe in potrebe občin naj bi se predvsem uporabili za investicije v kmetijstvu, gostinstvu in obrti.

Predvideni obseg investicij v letu 1958 je nižji kot v letu 1957. So pa ugodne možnosti, da ta obseg povečamo s sredstvi, ki bi se dobila iz splošnega investicijskega sklada na natečajih. V industriji imamo že vložene zahteve za povečanje proizvodnje v podjetju Novoles, ki predvideva zgraditev obratov za proizvodnjo rezanega lesa, nadalje je predložen projekt za proizvodnjo kontrastnih sredstev v tovarni zdravil Krka; v pripravi pa je projekt za proizvodnjo Novoles, ki predvideva zgraditev obratov za realizacijo omenjenih obratov znašajo okoli 910 milijonov, od tega za osnovna sredstva okoli 660 milijonov. Vlagala bi se v večletnih tranšah. Možnosti, da izkoristimo natečaje iz splošnega investicijskega sklada v tem letu za naslednje leto, imamo še za obrate Telekomunikacije v Semiču in Sentjerneju, za opekarne Zalog, Prelesje in Račje selo ter za obrat Slovenija-vino BELSAD v Črnomlju. Potrebno je, da se čimprej pripravijo investicijski programi.

Ocenjene investicije za kmetijstvo ne zadostujejo za izvršitev plana obnove vseh predvidenih površin hmeljišč, sadovnjakov in vinogradov ter za ureditev državnih posestev, melioracije stelnikov po predlogu družbenega plana. Potrebna sredstva, ki so predvidena v 2. poglavju se bodo lahko pridobila iz splošnega investicijskega sklada, kjer so predvidena večja sredstva za to panogo.

Tudi v drugih gospodarskih panogah so možnosti, da se uveljavimo na raznih natečajih. V gradbeništvu

predvidevamo sodelovanje na natečaju za gradbeno opremo, v gostinstvu na natečajih, ki bi omogočili povečanje hotelskih prostorov v zdravilišču Dolenjske Toplice, Smarješke Toplice in hotelu Metropol. Trgovina ima že vloženo elaborat za centralna skladišča v Novem mestu. Potrebno je še, da v okviru možnosti iščemo sredstva za opremo in ureditev trgovskih lokalov. Zlasti velja to za ožji teritorij Novega mesta.

V obrti morajo občinski ljudski odbori poskrbeti, da se pripravi dokumentacija, s katero se bodo lahko udeležili raznih natečajev.

Pri realiziranju posojil bo vprašanje soudeležbe, ki je predpisana, predstavljalo resno oviro. Potrebno bo to vprašanje reševati z združevanjem skladov podjetij na območju občin. Zlasti velja to za soudeležbo v kmetijstvu, trgovini, gostinstvu in obrti.

Investicije za družbeni standard se bodo financirale iz stanovanjskih skladov, proračuna okraja in občin ter namenskih sredstev za te investicije. Na zidavo stanovanj odpade okoli 196 milijonov ocenjenih sredstev. Druga sredstva bodo uporabljena za vzdrževanje, popravilo in dograditev šolskih, zdravstvenih in komunalnih objektov ter za elektrifikacijo podeželja.

Sredstva za negospodarske investicije iz okrajnega proračuna v višini 20 milijonov din so namenjena za pomoč tistim občinam, ki imajo začete večje objekte in jih ne morejo usposobiti iz lastnih sredstev, ter za investicije okrajnih ustanov.

Na občinske ljudske odbore in ustanove pri OLO se razdele kot sledi:

	V 000 din
— Črnomelj — za zavarovanje nedokončanih del na šoli Vinica	1,000
— Kostanjevica — za regulacijo poti in hudournika Skradnja	2,000
— Metlika — za pomoč pri graditvi zdravstvenega doma	2,000
— Sentjernež — za pomoč pri graditvi šole Zameško	4,000
— Novo mesto — za ureditev sedanjega objekta lekarne na kirurškem oddelku splošne bolnice	3,000
— Trebnje — za pomoč pri graditvi šole Catež	4,000
— Žužemberk — za zavarovanje nedokončanih del na šoli Prevole	1,000
— okrajnemu sodišču v Črnomlju za ureditev uradnih prostorov	3,000

V celoti bodo investicije za družbeni standard nekoliko večje kot v letu 1957. Priporoča se občin-

skim ljudskim odborom, da zajamejo dovoljeni odstotek iz skladov za kreditiranje zidave stanovanj in izločijo ta sredstva za vzdrževanje prosvetnih objektov.

Drugi del

EKONOMSKI UKREPI ZA IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA OKRAJA NOVO MESTO ZA LETO 1958

11. poglavje

Amortizacija

Kmetijske organizacije in splošne kmetijske zadruge so oproščene plačevanja amortizacije za gradbene objekte, ki jih ne morejo uporabljati.

Kateri gradbeni objekti se ne morejo uporabljati odloči s posebno odločbo na predlog gospodarske organizacije iz prednjega odstavka svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinskega ljudskega odbora po poprejšnjem soglasju sveta za kmetijstvo in gozdarstvo okrajnega ljudskega odbora.

12. poglavje

Prispevek iz dohodka gospodarskih organizacij

V okrajni investicijski sklad se steka 60 % prispevka iz dohodka gospodarskih organizacij, ki pripada investicijskim skladom občin, okrajev in ljudskih republik, po odbitku deleža LR Slovenije.

Na prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij, ki izpolnjujejo svoje obveznosti do družbene skupnosti v pavšalnem znesku, okrajni ljudski odbor ni udeležen.

13. poglavje

Razdelitev proračunskih sredstev

1

Občinskim ljudskim odborom se za kritje proračunskih izdatkov odstopijo v celoti tile dohodki:

- 100 % prometnega davka od zasebnikov,
- 100 % prometnega davka od vina in žganja,
- 100 % dohodnine samostojnih poklicev in premoženja,

č) zemljarina gospodarskih organizacij in drugih zavezanecv, razen 15% zemljarine kmetijskih organizacij in splošnih kmetijskih zadrug, ki jo obračunavajo in plačujejo po predpisih o sredstvih gospodarskih organizacij in se steka v okrajni investicijski sklad.

2

Od dohodnine kmečkih gospodarstev, ki ostane po vplačilu obveznih prispevkov v sklade na podlagi zveznih in republiških predpisov, pripada občinam:

	Delež občine v %
Crnomelj	100
Kostanjevica-Podbočje	85
Metlika	78
Mirna	86
Mokronog	91
Novo mesto	100
Semič	100
Straža-Toplice	80
Sentjernež	65
Trebnje	77
Zužemberk	100

3

Na proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev, ki ostane po odbitku udeležbe zveze, je okrajni ljudski odbor Novo mesto udeležen takole:

	Delež OLO Novo mesto v %
Crnomelj	—
Kostanjevica-Podbočje	50
Metlika	50
Mirna	50
Mokronog	30
Novo mesto	57
Semič	41
Straža-Toplice	84
Sentjernež	62
Trebnje	61
Zužemberk	—

Od proračunskega prispevka iz osebnega dohodka, ki ga določajo občinski ljudski odbori v pavšalnem znesku, okrajni ljudski odbor ni udeležen.

4

Poleg dohodkov, navedenih v 1., 2. in 3. točke tega poglavja, bodo občine razpolagale za kritje proračunskih izdatkov še s temile dohodki, ki se pobirajo na njihovem območju:

a) 58% obveznih in del neobveznih občinskih doliad na kmečko dohodnino v razmerju, ki ga odreja občinski družbeni plan,

b) občinske doklade od samostojnih poklicev in premoženja,

c) občinski prometni davek,

d) občinski prometni davek na maloprodajni promet,

e) občinske takse,

f) davek od dediščin in daril,

g) dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka,

h) dohodki občinskih uradov in zavodov,

i) drugi občinski proračunski dohodki,

j) pavšalni znesek proračunskega prispevka iz osebnega dohodka pavšaliziranih gospodarskih organizacij.

14. poglavje

Gozdarstvo

1

Določitev količin lesa za posek

Za posek lesa v letu 1958 se določijo v gozdovih splošnega ljudskega premoženja, s katerimi gospodarijo gozdna gospodarstva, te količine stoječega lesa:

Kmet. gozdarsko posestvo Novo mesto	Iglavci	Listavci	Skupaj
Skupna sečnja (v bruto m ³)	28100	49700	77800
Od tega za prodajo na drobno	2387	6700	9087

Plan za prodajo na drobno na občine razdeli svet za kmetijstvo in gozdarstvo OLO Novo mesto. Za posek stoječega lesa v zasebnih, združenih in drugih gozdovih SLP se določijo za leto 1958 te maksimalne količine:

(v m³ oblega lesa)

Občina	Iglavci	Listavci	Skupaj
Crnomelj	4480	14430	18910
Kostanjevica-Podbočje	219	9780	9999
Metlika	2310	5280	7590
Mirna	1030	5110	6140
Mokronog	1091	7380	8471
Novo mesto	2981	25320	28301
Semič	2650	7850	10500
Straža-Toplice	7610	9290	16900

Občina	Iglavci	Listavci	Skupaj
Sentjernej	1300	9940	11240
Trebnje	3310	13980	17290
Zužemberk	219	12540	12759
Skupaj	27200	120900	148100

15. poglavje

Skladi

1

V okrajni investicijski sklad se v letu 1958 vključijo sredstva določena v 5. razdelku XIX. poglavja zveznega družbenega plana, anuitete in obresti od danih posojil kakor tudi drugi dohodki ter dohodki, predpisani z zveznimi predpisi.

Razpoložljiva sredstva okrajnega investicijskega sklada se bodo uporabila predvsem za namene, ki jih predvidevajo smernice gospodarskega razvoja okraja Novo mesto v drugem delu okrajnega družbenega plana za leto 1958.

2

Sredstva okrajnih proračunskih skladov za leto 1958 se formirajo na podlagi zveznih in republiških predpisov ter dotacije iz okrajnega proračuna.

Namenska uporaba sredstev teh skladov se določa v predračunih dohodkov in izdatkov, ki so sestavni del okrajnega proračuna.

16. poglavje

Proračunska sredstva in sredstva skladov okraja Novo mesto

1

V letu 1958 bo okrajni ljudski odbor Novo mesto razpolagal s skupnimi sredstvi za financiranje proračunskih izdatkov v višini 396.911.000 din.

Sredstva so zagotovljena iz tehle virov:

V 000 din

— prometni davek od davčnih vrednot	1.000
— državne takse	30.600
— del dohodnine kmečkih gospodarstev	30.897
— dopolnilna dohodnina od lesa	54.000
— del proračunskega prispevka iz osebnega dohodka	183.914
— dohodki uradov in zavodov	500
— drugi proračunski dohodki	4.000
— dotacija LRS	92.000
Skupaj	396.911

2

V 000 din

Sredstva za financiranje proračunskih izdatkov se bodo uporabila za te namene:

	V 000 din
— administrativni del proračuna	262,666
— negospodarske investicije	20,000
— dotacija investicijskemu skladu	40,600
— dotacija kmetijskemu skladu	12,284
— dotacija vodnemu skladu	12,000
— dotacija cestnemu skladu	16,000
— dotacija skladu za štipendije	12,000
— dotacija občinam	21,361
od tega ObLO Črnomelj	6,141
ObLO Žužemberk	15,220
Skupaj	396,911

3

V letu 1958 bodo znašala razpoložljiva sredstva okrajnih skladov, kakor sledi:

— okrajni investicijski sklad	73,400
— okrajni kmetijski sklad	30,432
— okrajni cestni sklad	31,058
— okrajni gozdni sklad (investicijski)	31,229
— okrajni vodni sklad	12,000
— okrajni gasilski sklad	4,291
— okrajni sklad za gospodarske kadre	15,307
— okrajni sklad za štipendije	12,000
Skupaj	209,717

17. poglavje

Ta družbeni plan velja od dneva objave v »Uradnem vestniku okraja Novo mesto«, uporablja pa se od 1. januarja 1958 dalje.

Št. 01/6-4179/1-58

Novo mesto, dne 18. julija 1958.

Predsednik OLO:
Franc Pirkovič l. r.

PREGLED »URADNEGA LISTA FLRJ«

Št. 33 z dne 20. avgusta 1958:

636. Odredba o popisu, opisu, analizi in ocenitvi po stopnjah del po poklicih in pa delovnih mest delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij v gradbeništvu.

Popravek uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o gradnji.

Popravek pravilnika o Zunanjetrgovinski arbitraži pri Zvezni zunanjetrgovinski zbornici.

Št. 34 z dne 27. avgusta 1958:

637. Odločba o jugoslovanskih standardih za pekovski kvas, za surovi in rafinirani špirit in za metode za njihovo preizkušanje.

638. Dogovor o najvišjih cenah za češplje in češpljevo žganje letine 1958.

639. Dogovor o najvišjih cenah za hmelj letine 1958.